

TECHNISCHE REFLECTIE AANVRAAG ENGIE BURGUM

Gemeente Tytsjerksteradiel
Status: Definitief
30 mei 2017

Inhoudsopgave

AANLEIDING	4
PROCEDUREEL	4
INHOUDELIJK	4
MILIEU	4
<i>Algemeen</i>	4
<i>Geur</i>	5
<i>Luchtkwaliteit</i>	5
<i>Geluid</i>	5
<i>Externe veiligheid</i>	6
<i>(Afval) water</i>	6
<i>Bodem</i>	7
<i>Acceptatie- en verwerkingsbeleid</i>	7
<i>Calamiteitenplan</i>	7
<i>Energie</i>	8
<i>Tekeningen</i>	8
NATUUR	8
BESTEMMINGSPLAN	8
OVERIG	9
VERGISTINGSINSTALLATIE SUMAR	9
MESTOVERSCHOT?	10
VERKEER	11

AANLEIDING

Het bedrijf Engie heeft plannen voor het realiseren van een co-vergistingsinstallatie op het terrein van haar eigen inrichting: de energiecentrale te Burgum. Hiervoor is op 3 mei 2017 een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend bij de provincie.

De centrale is een provinciale inrichting, waardoor de provincie bevoegd gezag is om te beslissen op de ingediende aanvraag. Inhoudelijk laat de provincie de beoordeling van de aanvraag over aan de Friese Uitvoeringdienst Milieu en Omgeving (FUMO).

Binnen de vergunningprocedure wordt de gemeente Tytsjerksteradiel als wettelijk adviesorgaan aangemerkt. Dit betekent dat de gemeente gevraagd is advies uit te brengen over de bij de beslissing op de aanvraag te betrekken gegevens en de aan de vergunning te verbinden voorschriften. De betreffende aanvraag is ons op 9 mei 2017 ter advisering voorgelegd. Om een advies te kunnen geven is een technische reflectie gemaakt van de vergunningaanvraag. Door middel van deze beknopte versie daarvan worden college en raad op hoofdlijnen geïnformeerd over de inhoud van de aanvraag en de technische aspecten.

PROCEDUREEL

Gezien de aard en omvang van de activiteiten is deze m.e.r. beoordeling plichtig. Op 6 april 2017 is door de Friese Uitvoeringsdienst Milieu en Omgeving (FUMO) namens Provincie Fryslan besloten dat er geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld. Ten aanzien van dit besluit is geen mogelijkheid aanwezig bezwaar en beroep aan te tekenen. Wanneer er aanleiding is de inhoud ter discussie te stellen dan kan dit in de onderhavige procedure om omgevingsvergunning.

De aanvraag om omgevingsvergunning is ingediend op 3 mei 2017. Voor deze aanvraag wordt de uitgebreide voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd. Dit betekent dat de provincie, uitgaande dat de aanvraag compleet is, binnen 26 weken moet komen tot het besluit. Om te komen tot een besluit zal eerst een ontwerpbesluit worden genomen dat gedurende zes weken ter inzage wordt gelegd. Tegen dit ontwerp kunnen eventuele zienswijzen worden ingediend. Vervolgens wordt het definitieve besluit opgemaakt en wederom gedurende zes weken ter inzage gelegd, waarbij de mogelijkheid bestaat tegen het besluit beroep aan te tekenen.

In het kader van de procedure vraagt de provincie ons als wettelijk adviesorgaan te reageren op de aanvraag. Het gegeven advies zal de door de provincie in de afhandeling van de aanvraag worden betrokken. Voor zover geen gevolg wordt gegeven aan ons advies kan besloten worden tegen het (ontwerp)besluit een zienswijze in dienen of in latere instantie beroep aan te tekenen.

INHOUDELIJK

MILIEU

In het kader van deze reflectie wordt ingegaan op de milieukundige invloed van de inrichting op de omgeving. In het bijzonder wordt stil gestaan bij de invloeden die nadelig van invloed kunnen zijn op die omgeving.

Algemeen

In de aanvraag wordt uitgegaan van een co-vergistingsinstallatie met een jaarlijkse omzet tot 100.000 ton vergistbaar materiaal. Maximaal 50% hiervan zal bestaan uit zogenoemde co-producten (bv. bietenpunten). Het overige deel zal bestaan uit dierlijke mest. Het biogas dat bij de vergisting vrijkomt wordt na zuivering en opwaardering tot gas geleverd aan het gasnet en per saldo in de centrale verstoekt. De te vergisten grondstoffen worden vanuit de

regio met vrachtwagens en tractoren aangeleverd en in afgesloten silo's, tanks, containers en sleufsilos opgeslagen.

Geur

Onderdeel van de aanvraag is een geuronderzoek.

Om geurhinder te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken worden waar mogelijk de Best Beschikbare Technieken (BBT) toegepast. Kort samengevat:

- Het biogasproces wordt volledig gesloten uitgevoerd.
- Door aanvoer en toevoerbewegingen vindt geen biogasemissie plaats.
- Het onderhoudsprotocol is sterk gericht op emissiebeperking van geur
- Co-producten en gras worden afgesloten opgeslagen om geuremissie te voorkomen.
- Verdringingslucht van geloste mest wordt afgevoerd naar de techniekhal
- De techniekhal wordt op onderdruk geventileerd. Afgevoerde lucht wordt gereinigd.

De toetsingswaarde voor geur ($1,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$) ligt bij dit type inrichting een stuk lager dan de geurnorm zoals die wettelijk wordt toegestaan in het buitengebied als het gaat om agrarische bedrijven. Ter beeldvorming: voor agrarische bedrijven in onze gemeente geldt een norm van $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ op geurgevoelige objecten in het buitengebied, en $2,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom.

Toetsingswaarden lager dan $0,5 \text{ ouE}/\text{m}^3$ komen niet voor. Een geurconcentratie van $1 \text{ ouE}/\text{m}^3$ komt overeen met de detectiegrens of geurdrempel zoals gedefinieerd in de Europese norm NEN-EN 13725.

Naar aanleiding van het geuronderzoek hebben wij geen te benoemen aandachtspunten.

Luchtkwaliteit

Binnen de inrichting worden diverse activiteiten uitgevoerd die van invloed kunnen zijn op de luchtkwaliteit. In de aanvraag zijn de activiteiten beschreven, maar er is geen onderzoek uitgevoerd of kan worden voldaan aan de eisen voor luchtkwaliteit. De regels en eisen voor luchtkwaliteit staan in de Wet milieubeheer (Wm) (5.2: luchtkwaliteitseisen). Overeenkomstig artikel 5.16 Wm moet het bevoegd gezag aannemelijk maken dat aan deze eisen kan worden voldaan.

Naar aanleiding van het aspect luchtkwaliteit benoemen wij als aandachtspunt dat een luchtkwaliteitsonderzoek ontbreekt. De aanvrager heeft zelf al aangegeven dit nog te zullen aanleveren.

Geluid

Onderdeel van de aanvraag is een akoestisch onderzoek

De inrichting is gelegen op een gezoneerd industrieterrein. De geluidproductie van de aangevraagde activiteit (inclusief de bestaande activiteiten) blijft binnen de geluidsnorm van 50 dB(A) die is vastgesteld op de denkbeeldige zonegrens.

Woningen

- De toegestane langtijdgemiddelde geluidsbelasting op woningen binnen de zonegrens lijkt niet te worden overschreden (FUMO toetst nog aan verleende hogere waarden).
- De maximaal toegestane geluidbelasting (uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening) wordt niet overschreden. Echter, voor 1 woning wordt een bestaand

geluidvoorschrift overschreden. Voor die woning wordt verruiming aangevraagd (binnen de kaders van de eerdergenoemde Handreiking). Tevens wordt voor een naastgelegen woning eenzelfde geluidsruimte aangevraagd.

Verkeersbewegingen

Verkeersbewegingen van en naar een gezoneerd industrieterrein behoeven niet te worden getoetst (vaste jurisprudentie).

Toegepaste technieken

De Beste Beschikbare Technieken t.a.v. geluid worden toegepast, waaronder de verkeersbewegingen zoveel mogelijk gedurende de dagperiode te laten plaatsvinden.

Naar aanleiding van het akoestisch onderzoek hebben wij geen te benoemen aandachtspunten. Ten aanzien van geluid in het algemeen hebben wij 2 aandachtspunten:

- 1. Toetsing is weliswaar niet verplicht, maar de toename van de geluidbelasting op woningen door de verkeersbewegingen kán inzichtelijk worden gemaakt. Vermoedens en gevoelens kunnen hierdoor worden geobjectiveerd.*
- 2. Aan het aspect Laag Frequent Geluid (LFG) wordt in de aanvraag geen aandacht geschonken.*

Externe veiligheid

Onderdeel van de aanvraag is een kwantitatieve risicoanalyse.

Vanwege de productie van biogas is binnen de vergisters een opslagruimte van maximaal 3.300 m³ aan gas aanwezig (1.100m³ per vergister). Daarnaast kan wanneer de installatie niet juist wordt beheerd het schadelijke waterstofsulfide (H₂S) worden geproduceerd. In het kader van deze activiteiten moet worden beoordeeld wat de gevolgen zijn wanneer er sprake is van een calamiteit.

In het externe veiligheidsbeleid worden risiconormen gehanteerd om te bepalen of een risico al dan niet toelaatbaar is.

Uit het rapport blijkt dat wordt voldaan aan de wettelijke normen die zijn gesteld. Opgemerkt wordt dat in het kader van de berekening ervan uit wordt gegaan dat het percentage H₂S niet hoger zal zijn dan 1%.

Naar aanleiding van de kwantitatieve risicoanalyse benoemen wij als aandachtspunt dat dit percentage als maximale norm vastgelegd kan worden met daarbij een monitoringsverplichting.

(Afval) water

Binnen het proces van vergisting komt primair geen afvalwater vrij.

Het van gebouwen en verharde oppervlakten afkomstige regenwater en het percolatie water vanuit de sleufsilos worden afgevoerd naar een digestaatopslagsilo.

Het was- en hemelwater afkomstig van de opstelplaats annex wasplaats wordt, na geleiding door een olie-afscheider en slibvangput, geloosd op het oppervlaktewater. Hiervoor zal een Waterwetvergunning worden aangevraagd.

Ten aanzien van het aspect (afval)water benoemen wij als aandachtspunt dat de inrichting nabij een grondwaterbeschermingsgebied is gesitueerd. In de aanvraag wordt hieraan geen aandacht geschonken.

Bodem

In de aanvraag heeft een toetsing aan de Nederlandse Richtlijn Bodem (NRB) plaatsgevonden. Op basis van die toetsing blijkt dat de te treffen voorzieningen voldoen aan de eisen die daaraan mogen worden gesteld.

Daarnaast is bij de aanvraag een onderzoek gevoegd naar de kwaliteit van de bodem. Uit het onderzoek blijkt dat de huidige bodemkwaliteit geen belemmeringen geeft om het initiatief op te starten. Het uitgevoerde onderzoek dient tevens als nulsituatie-onderzoek.

Omdat het onderzoeksgebied tegen het grondwaterbeschermingsgebied aan ligt, wordt in het kader van de bodemkwaliteit gewezen op de Grondwaterrichtlijn waarin eisen worden gesteld aan de goede kwantitatieve toestand, en de goede chemische toestand van grondwater. Deze toetsing is niet aangetroffen.

Ten aanzien van het aspect bodemkwaliteit benoemen wij het aandachtspunt dat de toetsing aan de grondwaterrichtlijn ontbreekt. Tevens is het van belang dat de bescherming van het grondwater wordt gewaarborgd.

Acceptatie- en verwerkingsbeleid

Aan de aanvraag is een rapport gevoegd waarin het 'acceptatie en verwerkingsbeleid & administratieve organisatie en interne controle' is vastgelegd.

Als grondstof voor de vergistingsinstallatie zullen naast dierlijke mest (van varkens, koeien en kippen) uitsluitend organische producten worden gebruikt die zijn opgenomen in bijlage Aa onderdeel IV van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Alle grondstoffen komen van buiten de inrichting. Het aandeel dierlijke mest zal minimaal 50% (massa) bedragen van de totale hoeveelheid grondstoffen.

Het beleid geeft geen aanleiding daarop inhoudelijk te reageren.

Calamiteitenplan

Aan de aanvraag is een calamiteitenplan gevoegd.

Behoudens een inhoudsopgave is in het document geen informatie opgenomen. De vraag is of het rapport nog moet worden opgesteld, of dat wellicht bij het uploaden van de documenten in het omgevingsloket een deel verloren is gegaan.

Ten aanzien van het calamiteitenplan benoemen wij als aandachtspunt dat het van belang is dat duidelijk wordt gemaakt dat er geen informatie benodigd is of dat dit punt nog aanvulling behoeft.

Energie

Onderdeel van de aanvraag is een onderzoek naar energie efficiëntie van de installatie. Het onderzoek geeft aan dat de Beste Beschikbare Technieken zullen worden toegepast.

Naar aanleiding van het energie-efficiëntie onderzoek hebben wij geen te benoemen aandachtspunten.

Tekeningen

Er zijn meerdere technische tekeningen aangeleverd.

Als aandachtspunt ten aanzien van de tekeningen benoemen wij dat er meerdere tekeningen zijn die nog niet volledig lijken te zijn.

NATUUR

Aan de aanvraag is een notitie gevoegd waarmee de inpassing van de stikstofdepositie van het bedrijf is getoetst.

Voor de inpassing van het onderdeel natuur moet overeenkomstig de Wet natuurbescherming worden getoetst of het initiatief onder meer inpasbaar is wat betreft stikstofdepositie.

Om aan te tonen dat het initiatief geen relevante stikstofemissies tot gevolg heeft is door de aanvrager een berekening opgesteld met de Aerius-calculator.

Als aandachtspunt ten aanzien van het aspect natuur benoemen wij dat het inzicht in de afwegingen ontbreekt. Mogelijk zijn (relevante) emissies niet meegenomen. Wij denken bv. aan:

- 1. de referentiesituatie van het bedrijf;*
- 2. afzuigingsinstallatie techniekhal, via luchtwasser*
- 3. de toename aan depositie afkomstig van verwarmingsketels t.b.v. verwarmen van het proces.*

BESTEMMINGSPLAN

De omgevingsvergunning die voor het bouwdeel is aangevraagd moet worden getoetst aan het bestemmingsplan, het Bouwbesluit, de bouwverordening en de redelijke eisen van welstand. De gemeente is gevraagd tot een wettelijk advies hetgeen betekent dat de provincie de hierboven genoemde inhoudelijke toetsen zelf uitvoert. Wij beperken ons in het wettelijk advies daarom tot het bestemmingsplan.

Mogelijke afspraken over de tijdelijkheid van de centrale zijn, nog afgezien van het gegeven dat die afspraken niet zijn teruggevonden, niet terzake doende omdat slechts hoeft te worden gezien of aangevraagde activiteiten gelet op de geldende regels vergund kunnen worden.

Van toepassing is het bestemmingsplan Buitengebied 2013. De Burgumermarcentrale en de bijbehorende voorzieningen zijn onder de bestemming Bedrijf-elektriciteitsopwekking en verdeelstations gebracht. De bedrijfslocatie valt volgens de toelichting op het bestemmingsplan onder de zgn. "grote" lawaaimakers en er is daarom rondom het terrein een geluidszone gelegd.

Gronden met de bestemming **Bedrijf-Elektriciteitsopwekking** en verdeelstations zijn volgens artikel 13 van het bestemmingsplan bestemd voor:

- gebouwen voor het opwekken van elektriciteit;
- gebouwen voor verdeelstations;
- gebouwen voor gasontvangststations;
- gebouwen voor een meetinstituut;
- het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting t.p.v. de geluidzone industrie

Met daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder regel- en meetstations, gasleidingen, afsluitervoorzieningen, e.d.

Het bestemmingsplan zelf bevat geen definitie van het begrip Elektriciteitsopwekking. Stroom of elektriciteit is geen energiebron maar moet eerst worden opgewekt door middel van een primaire energiebron zoals wind, zon, aardgas of biomassa. Het bestemmingsplan regelt daarmee de productielocatie voor het opwekken van elektriciteit.

Recente uitspraken dat een mestvergistingsinstallatie in de zin van de M.e.r. richtlijn moet worden aangemerkt als een afvalverwerkingsinstallatie doen aan bovenstaande planologische mogelijkheid niet af. Het bestemmingsplan beoogt niet de benodigde grondstoffen voor te schrijven of een productieproces te bepalen. Een industriële mestvergister (in de handreiking co-vergisting type D genoemd) hoort bij voorkeur thuis op een voor dit doel bestemde bedrijfslocatie en dat is hier de situatie. Biovergisting hoort volgens de bedrijvenlijst bij het bestemmingsplan tot de categorie productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en warm water (SBI code 35) en niet tot de afvalverwerkingsbedrijven (SBI code 382 waar onder andere mestverwerkingskorrelafabrieken en afvalverbrandingsinrichtingen onder vallen).

Engie heeft op de Koumarwei 2 een gasgestookte (thermische) centrale waarmee de elektriciteit wordt opgewekt. Mee in het kader van de energietransitie heeft Engie het voornemen om de centrale voor een gedeelte te laten draaien op groen gas. Dit gas wordt in de op het bedrijfsterrein te bouwen co-vergistingsinstallatie geproduceerd en gebruikt om de gasturbines aan te drijven en hiermee elektriciteit op te wekken. De co-vergistingsinstallatie maakt daarmee direct onderdeel uit van het bedrijfsproces i.c. het opwekken van elektriciteit en de hoeveelheid opgewekt gas wordt ter plaatse benut.

De gronden worden in dat geval overeenkomstig de bestemming “bedrijf-elektriciteitsopwekking” gebruikt. Ook wordt voldaan aan de in het bestemmingsplan opgenomen bouwvoorschriften over plaats en afmeting. De omgevingsvergunning voor het bouwdeel voldoet in dat geval aan artikel 2 lid 1 sub c van de Wabo.

Als aandachtspunt benoemen wij dat aanvrager nog inzicht moet geven in de (gas)verbruiksgegevens van de centrale waaruit blijkt dat opgewekt gas ter plaatse per saldo wordt omgezet in elektriciteit. Kan dit niet worden aangetoond dan vinden wij de aanvraag strijdig met het bestemmingsplan.

OVERIG

VERGISTINGSINSTALLATIE SUMAR

Tijdens de behandeling kwam naar voren dat we eerder als gemeente voor een vergelijkbaar initiatief vergunning hebben verleend. Het betreft een vergistingsinstallatie op het terrein van SCA in Sumar. De capaciteit van die installatie is 36.000 m³ (een derde qua capaciteit in vergelijking met het initiatief van Engie). Deze vergister is in 2010-2011 vergund door de gemeente. Tot op heden is de vergister niet gebouwd. Voor zover ons bekend is hiervoor nog geen SDE+ subsidie verleend. Het leek ons goed om u buiten het nu voorliggende initiatief op de hoogte te stellen van deze informatie.

MESTOVERSCHOT?

Voor de aanvraag is het niet relevant of er voldoende vergistbaar materiaal (waaronder mest) beschikbaar is. Hierover zijn dan ook geen gegevens verstrekt in de aanvraag.

Vanwege maatschappelijk sentiment kan het van belang zijn enigszins zicht te krijgen op de vraag of er sprake is van een mestoverschot in de 'regio' van de aangevraagde vergistingsinstallatie. Wat als 'regio' wordt beoordeeld kan echter verschillend worden beoordeeld.

In de aanvraag wordt uitgegaan van een co-vergistingsinstallatie met een jaarlijkse omzet tot 100.000 ton vergistbaar materiaal. Maximaal 50% hiervan zal bestaan uit zogenoemde co-producten. Het overige deel zal bestaan uit dierlijke mest. Dit betekent dat jaarlijks voor deze installatie 50.000-100.000 ton mest is benodigd om op 100% te kunnen functioneren.

LTO heeft aangegeven in te schatten dat het onmogelijk is om 100.000 m3 overtollige mest te verzamelen in een straal van 30km om de aangevraagde installatie.

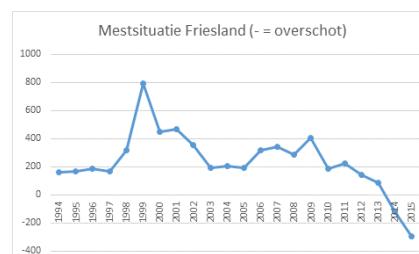
Dat er door Engie een omvangrijke aanvraag (inclusief kostbare onderzoeken) is ingediend, impliceert van de zijde van de aanvrager een business case op basis van onderzoek. Of zij als 'regio' ook een straal van 30km hanteren is niet duidelijk.

Om enigszins een ruw beeld te verkrijgen van de mestsituatie, hebben wij onderzoek verricht op basis van CBS gegevens.

Ruwe conclusies CBS tabel (2015)

Regio	Saldo	Situatie	Omvang (milj kg)	Omvang (ton)
Noord Nederland	Aanvoer	Tekort	+2307	2.307.000
Oost Nederland	Afvoer	Overschot	-5153	-5.153.000
West Nederland	Aanvoer	Tekort	+2317	2.317.000
Zuid Nederland	Afvoer	Overschot	-7408	-7.408.000
Friesland	Afvoer	Overschot	-297	-297.000
Groningen	Aanvoer	Tekort	+1230	1.230.000
Drenthe	Aanvoer	tekort	+1381	1.381.000
Totaal NL		Overschot	-7937	7.937.000

- In Noord-Nederland is sprake van een mesttekort, maar dan met name in Groningen en Drenthe.
- Tendens voor Noord-Nederland is een afnemend tekort.
- In Friesland was in 2015 sprake van een mestoverschot, al is dat beperkt gezien de overschotten in Oost- en Zuid-Nederland.
- De tendens voor Friesland is een groeiend overschot (al kan dit overschot gelijk blijven doordat vanwege het overschot aan fosfaat de veestapel moet worden ingekrompen naar de situatie van 2 juli 2015. En daarbij geldt een verplichte krimpfactor van 4 - 8 % (afhankelijk van de hoeveelheid land).
- In heel Nederland is sprake van een mestoverschot.
- De tendens voor geheel Nederland is een groeiend overschot.

VERKEER

Met de aangevraagde verkeersbewegingen lijkt de vergistingsinstallatie te kunnen worden voorzien van de benodigde meststoffen.

Uit de resultaten van de monitoring van de Sintrale As blijkt dat het aantal verkeersbewegingen op de Zomerweg is afgenomen. Vóór de komst van de Sintrale As ging het om 3300 voertuigen per dag, ná de komst van de Sintrale as is er sprake van 1600 voertuigen per dag.

De 72 aangevraagde verkeersbewegingen betreft een toename van 4.3% ten opzichte van de situatie ná de komst van de Sintrale As. Deze toename is gering, maar gezien het aandeel van zwaar verkeer significant.

De logische aan- en afvoerroute is via de N355 (Rijksstraatweg) naar de Zomerweg. Op deze route gelden geen beperkingen. Er zijn twee kruisingen waar mogelijk gevaarlijke situaties kunnen ontstaan. Vooral conflicten met doorgaand fietsverkeer zullen een punt van zorg zijn. De kruisingen zijn echter zeer ruim gedimensioneerd en zouden (gezien het 60km regime) eerder afgewaardeerd moeten worden, dan verruimd.

Als aandachtspunt ten aanzien van het aspect verkeer benoemen wij de volgende zaken:

- 1. De in de aanvraag genoemde eventuele inzet van tractoren voor de aan- en afvoer is ongewenst. Tractoren zullen minder waarschijnlijk gebruik maken van de logische aan- en afvoerroute via de N355.*
- 2. De logische aan- en afvoerroute (via de N355) kan wellicht worden vastgelegd.*